

Příloha k protokolu o SZZ č.:

Diplomant: **KATEŘINA
PETRÁCHOVÁ**

Vysoká škola: PF JU

Aprobace: VV-OV/ZŠ

Katedra: pedagogiky a psychologie

Recenzent-vedoucí* diplomové práce:
Mgr. Jana Kouřilová

Datum odevzdání posudku: 13. 5. 2013

POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE

Proměny dětské kresby v období přechodu mezi 1. a 2. stupněm ZŠ

Autorka jako studentka oboru výtvarná výchova zaměřila svou diplomovou práci na oblast kresby dětí školního věku.

V teoretické části autorka charakterizuje nejprve mladší a poté starší školní věk, tedy věkové skupiny, k nimž bude vztahovat svůj výzkum. Tyto pasáže jsou adekvátním zpracováním a přiblížením daného tématu. V dalších pasážích vztahovaných k vývoji výtvarného zobrazování se ale autorka dopouští nepřesností. Na s. 29 uvádí, že „V. Lowenfeld rozdělil vývojová stadia dětské kresby na osm základních kategorií“, což není pravda, těchto etap je dle zmíněného autora pouze 6. V další pasáži, která je deklarována jako etapizace podle Lowenfelda, autorka současně popisuje (ale pouze některé) etapy kognitivního vývoje podle Jeana Piageta, aniž by však odkazovala, o jakého autora jde. Část textu od s. 29 do s. 37 je tak dosti zmatečná. V dalších pasážích pak autorka mimo jiné odkazuje na symboliku zobrazování jednotlivých částí těla, některá tvrzení zde jsou však až příliš jednoznačná: např. když kreslí dítě po 10. roce života postavu bez oblečení, poukazuje tím na asociálnost nebo patologický vývoj osobnosti – s. 47 (lze ale přece také uvažovat o provokaci a touze testovat toleranci dospělého, která souvisí s věkem a rozhodně ji nelze považovat za patologickou ani asociální).

Ve výzkumné studii autorka porovnávala vývoj kresby dětí stejné skupiny dětí v 5. a v 6. třídě. Snažila se sledovat proměny kresby, rozdíly mezi chlapci a děvčaty a také mezi žáky městské a vesnické školy. O výzkumné studii autorka referuje přehledně a srozumitelně, ale dopouští se opět některých nepřesností. Např. na s. 63 uvádí u kresby krku rozdíl 16% mezi jednotlivými sběry dat, což ale neodpovídá hodnotám uvedeným u jednotlivých sběrů (u prvního sběru 86%, u druhého 90%, rozdíl by tedy byl 4%). Opakovaná formulace, že *rozdíl mezi sběry je o tolik a tolik procent vyšší či nižší* je neobratná (rozdíl mezi hodnotami nemůže být vyšší či nižší, lepší je vyjádření, o jaký procentuální pokles či vzestup se jedná).

Za zásadní však považují autorčin velmi zjednodušující předpoklad o tom, že děti ze školy v Dubném pocházejí z nepodněného prostředí či z prostředí s nízkou sociokulturní

úrovni (s. 68), protože žijí na vesnici. Autorčina úvaha, že „život na vesnici nemá tak vysokou sociální a kulturní úroveň jako život ve městě“ (s. 69) opravdu nezapadá do dnešní doby a daného regionu (nutno podotknout, že Dubné a okolí je spíš satelitem, do něhož se stěhují lidé z Č. Budějovic, kteří ale ve vesnici nepracují a každodenně dojíždějí do Č. Budějovic do práce a řadu svých dalších aktivit také realizují ve městě), městský a vesnický život v současné době jistě nelze takto jednoduše dichotomizovat.

Na s. 69 autora uvádí, že velká část dětí z jedné třídy nedostala instrukci (tzn. nenakreslila celou postavu, ale pouze horní část těla). Tímto faktem byly tedy zásadně zkesleny výsledky (nebylo možno skórovat kresbu dolní části těla a jejích detailů), ale nelze to vnímat jako pokles kvality kresby (což je patrné z reprodukcí v přílohách). Autorka se však tomuto faktu v textu v podstatě nevěnuje, ani ho nijak neinterpretuje.

Diplomová práce je zpracována systematicky. Autorka text logicky strukturuje a propazuje jednotlivé jeho části.

Formální a jazyková stránka DP je zcela přiléhavá a nemám ani k jedné z nich výhrady.

Kvalitu práci ubírají odkazy na některé opravdu zastaralé vývojově-psychologické zdroje (např. Božovič z roku 1953 a Příhoda z roku 1977), které by zcela jistě bylo možno nahradit aktuálnějšími prameny.

Návrh na klasifikaci diplomové práce: **velmi dobře**

podpis vedoucího – recenzenta diplomové práce

V Českých Budějovicích dne 13. 5. 2013

Stupeň klasifikace	výborně	velmi dobře	dobře	nevyhověl